

На основу члана 119. став 1. тачка 1), а у вези са чланом 109. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број 88/2017, 27/2018-др.закон, 10/2019, 27/2018-др.закон, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025, у даљем тексту: Закон), Школски одбор је на седници одржаној дана 25.06.2025.године, донео

ПРАВИЛА ПОНАШАЊА У СРЕДЊОЈ ШКОЛИ „ДОБРИЦА ЕРИЋ“ У КНИЋУ

I Основне одредбе

Члан 1.

Овим Правилима понашања (у даљем тексту: Правила) уређују се правила понашања и међусобни односи ученика, родитеља, односно других законских заступника и запослених у Средњој школи „Добрица Ерић“ у Книћу (у даљем тексту: Школа).

Члан 2.

У Школи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности ученика, запослених и родитеља, односно других законских заступника.

Запослени имају обавезу да својим радом и укупним понашањем доприносе развијању позитивне атмосфере у Школи.

Поштовањем Правила обезбеђује се успешно одвијање образовно-васпитне делатности Школе, побољшавају се радна дисциплина и безбедност у Школи, чување школске имовине и имовине ученика, запослених, родитеља ученика и трећих лица и доприноси се повећању угледа Школе.

Члан 3.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање.

Дискриминација и дискриминаторско поступање, из става 1. овог члана, постоји када се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица на отворен или прикривен начин, а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Школа ће предузети све мере прописане Законом и посебним подзаконским прописима када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у Школи.

Члан 4.

У Школи је је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Повреде забране, из става 1. овог члана, које запослени учини према другом запосленом у установи, уређују се Законом.

У смислу ових Правила:

1) Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика;

2) Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика. Школа ће одмах да поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања;

3) Под физичким насиљем, сматра се: физичко кажњавање ученика од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања ученика или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику, као и ученика према другом ученику или запосленом;

4) Под психичким насиљем, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства;

5) Под социјалним насиљем, сматра се искључивање ученика из групе вршњака и различитих облика активности Школе;

6) Под сексуалним насиљем и злостављањем, сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације;

7) Под дигиталним насиљем и злостављањем, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (веб сите), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код детета, ученика или одраслог примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Школа је дужна да поштује Протокол који прописује министар за послове образовања и васпитања, а који дефинише поступања у Школи у одговору на насиље и злостављање, садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика и начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања.

Препознавање невербалних облика злостављања ученика од стране запосленог за време одмора и рекреације и других облика васпитно-образовног рада врши се на основу ближих услова које посебним подзаконским актом прописује министар за питања образовања и васпитања.

Члан 5.

У Школи је забрањено свако понашање:

- запосленог према ученику,
- ученика према запосленом,
- родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом,
- запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику,
- ученика према другом ученику,

којим се вређа углед, част или достојанство ученика, запосленог и родитеља, односно другог законског заступника.

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе, а на основу подзаконских прописа којима се утврђује препознавања понашања којима се вређа углед, част или достојанство у Школи, и поступање Школе када се посумња или утврди вређање угледа, части или достојанства из става 1. овог члана.

Члан 6.

У Школи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење простора Школе у те сврхе.

Члан 7.

Према запосленима и ученицима који чине повреде обавеза из чл. 3-6. ових Правила, могу се примењивати само оне мере које су у Школи утврђене општим актима о дисциплинској и материјалној одговорности запослених и ученика.

II Правила школског живота и рада у ченика

Члан 8.

Ученик има обавезу да:

- редовно похађа наставу и извршава школске обавезе,
- се придржава школских правила, одлука директора, наставника и органа Школе,
- савесно ради на усвајању знања, вештина и вредности прописаних школским програмом,

- у поступку оцењивања покаже своје стварно знање без преписивања и других недозвољених облика помоћи,
- не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника,
- поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у Школи,
- чува имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија,
- стара се о очувању животне средине и понаша се у складу са правилима еколошке етике.

Члан 9.

Ученици су дужни да:

- у Школу долазе прикладно одевени за радне активности у Школи, брину о личној уредности и хигијени, хигијени радних просторија и школске средине у целини,
- долазе на наставу најкасније 10 минута пре почетка часа и после знака за почетак наставе налазе се испред својих учионица или кабинета спремни за почетак наставе,
- за време образовно-васпитног рада поштују забрану употребе мобилног телефона и свих других средстава којима се може ометати рад,
- без позива и одобрења не улазе у наставничку канцеларију, канцеларију директора или друге службене просторије,
- поседују ђачку књижицу у коју одељењски старешина уписује обавештења родитељима, односно другим законским заступницима, успех ученика и дисциплинске мере и друга обавештења и даје их њима на увид и потпис,
- обезбеде ред у учионицама и другим објектима и просторијама Школе за време трајања наставе, испита, културних и других активности,
- воде рачуна о својим одевним предметима, прибору, опреми и другој имовини, а посебно за време трајања школских одмора,
- благовремено правдају изостанке,
- чувају од оштећења и уништења ђачку књижицу, сведочанства и друге јавне исправе које издаје Школа и да не врше преправке и дописивање података у исте,
- да имају у виду да Школа, сва оштећења школске имовине или имовине других организација за време посета или извођења дела програма образовно-васпитног рада, има право да по утврђеним чињеницама наплати од починилаца или од свих ученика дотичног одељења уколико се се не утврди починилац,
- поштују забрану пушења у просторијама Школе, уношења и коришћења алкохола, опијата и наркотичких средстава,
- поштују најстрожу забрану уношења оружја, оруђа и других средстава којима се могу нанети озледе и угрозити животи ученика и радника Школе и нанети штета школској имовини.

Члан 10.

На знак за почетак часа ученици су дужни да буду испред улаза у своју учионицу или кабинет. За време трајања часова у просторијама и објекту Школе сви ученици и радници школе дужни су да обезбеде ред и мир.

Није дозвољено задржавање по ходницима за време наставе, после наставе и за време евентуалних губљења часова.

Није дозвољено самовољно напуштање часова.

Члан 11.

Ученици Школе морају да поштују правила понашања и у следећим ситуацијама:

1) На часовима физичког васпитања:

- на часу физичког васпитања обавезна је уредна спортска опрема (бела памучна мајица, црни шорц, беле памучне чарапе, посебне чисте патике);
- на часу физичког васпитања ученицима није дозвољено ношење било ког облика огрлица или наруквица (ланчићи, бројанице, сатови...);
- сваки ученик, који из било којих разлога не присуствује часу физичког васпитања, дужан је да свој изостанак унапред или накнадно оправда код наставника;
- ученик који неоправдано приступи часу, након што наставник стане пред врсту (строј) и означи почетак рада, без дозволе наставника не може активно учествовати у раду;
- ученици који су присутни на часу, али из било ког разлога активно не учествују у њему (болест, неправилна опрема, закашњење...) посматрају рад са стране. За време часа, њима је најстроже забрањена употреба мобилних телефона у било коју сврху;
- све ствари које ученици сматрају вредним (сатови, ланчићи, новчаници...) обавезно оставити у кабинет наставника пре почетка часа. Наставници не одговарају за вредне ствари које нестану на школском терену или у просторији где се одржава час.

2) У кабинету са рачунарима:

- сваки ученик има своје радно место за рачунаром које се одређује у сарадњи са предметним наставником на почетку школске године;
- на почетку часа ученик проверава исправност и уредност радног места на које долази. Уочене неправилности и недостатке пријављује предметном наставнику одмах на почетку часа чиме одговорност за уочене недостатке скида за себе;
- у кабинет ученици не улазе без присуства наставника;
- када се заврши настава ученици враћају ствари а своје место у истом стању како си их затекли пре почетка наставе (столица, рачунар се искључи)
- за време боравка и рада у кабинету ученицима се најстроже забрањује: трчање, гурање, бацање предмета и свако друго непримерено понашање којим се оштећује школска и лична имовина.

Члан 12.

Десет минута пре почетка наставе, на звук првог звона, ученици су обавезни да буду спремни за улазак у Школу, а могу се припремати за наставу и у холовима Школе.

Ученици у реду и миру чекају наставника испред учионице или кабинета.

Члан 13.

Ученици који су закаснили на час не смеју се задржавати у холовима, ходницима и другим просторијама Школе, него одлазе да присуствују часу.

Члан 14.

По завршетку школских обавеза, ученици у реду и миру излазе из Школе.

Члан 15.

Дужности редара су да:

- припрема средства и услове за наставу,
- да по истеку 10 минута од почетка часа, ако час није започет по важећем распореду часова, пријави дежурном наставнику,
- обавештава наставнике о одсуству ученика,
- пријављује свако оштећење имовине Школе или личне имовине, а посебно да пре почетка наставе уочене недостатке пријави одељењском старешини или дежурном наставнику.

III Наставници и остали радници у Школи

Члан 16.

Дужности наставника су следеће:

- у Школу долази најкасније 10 минута пре почетка наставе, односно свог првог часа,
- на време долази на час;
- у случају неодложне потребе за изостајањем са наставе да на време обавести директора или секретара Школе о изостајању, ради благовременог организовања замене. Свако неоправдано изостајање или необавештавање руководиоца Школе о изостајању с посла или закашњењу, сматраће се повредом радне дужности;
- наставник који је организовао допунски час или друге активности дужан је да брине о боравку ученика у Школи од почетка ових активности до њиховог завршетка;
- да опрему, инвентар Школе као и остали потрошни материјал не користи у приватне сврхе;
- да за изношење важних докумената Школе као и других предмета и средстава, прибави одобрење овлашћеног лица;
- не уноси и конзумира алкохол, опијате, дроге и друга недозвољена средства;
- не уноси у Школу или школско двориште оружје или друга опасна

средства којима се може угрозити живот и тело ученика, запослених и трећих лица или се може нанети материјална штета;

- да се уздржава од радњи којима се крше права ученика или других лица,
- да пријављује психологу Школе кршење права ученика;
- за време рада не користи мобилни телефон нити друга средства којима се може ометати процес рада;
- на наставу долази пристojно и прикладно одевен како својим спољним изгледом не би скретао пажњу ученика;
- да не испољава страначку припадност, припадност верама и сектама, као и сваки облик национализма.

Члан 17.

Распоредом дежурства директор одређује дежурство наставника, време и место дежурства.

Члан 18.

Дежурни наставник је дужан да:

- са пуном одговорношћу обавља поверене му дужности и да се брине о извршавању свих обавеза наставника и ученика,
- се стара о одржавању реда и безбедности у школској згради и школском дворишту,
- да уредно води књигу дежурног наставника и у њу уписује промене које су од значаја за живот и рад у Школи а посебно настале штете и њихове починиоце, одуста и закашњења наставника,
- да на посао дође 30 минута пре почетка наставе,
- да се брине о почетку и несметаном извођењу наставе и владању ученика у току свог дежурства и смене,
- у случају недоласка наставника на наставу обавештава директора Школе и предузима мере да се обезбеди неометани ток наставе.

Дежурни наставник сноси сву одговорност за површан рад којим је нанета штета или се омета ред и рад у Школи.

Члан 19.

Одељењски старешина брине о укупном животу, раду и успеху својих ученика, а нарочито:

- води одговарајућу евиденцију о васпитно-образовном процесу као и условима живота и рада ученика,
- води уредно дневник евиденције и благовремено прати реализацију распореда часова у свом одељењу,
- на основу лекарског оправдања или оправдања родитеља или старатеља правда изостанке ученика,
- за изостајање ученика са наставе дуже од три дана, преко секретара Школе обавештава родитеље или старатеље, а према потреби у сарадњи са психологом и секретаром Школе и друге надлежне органе,

- у ђачку књижицу уписује обавештења за родитеље и старатеље и контролише да ли су примили обавештења,
- за време приредби, академија, предавања, приказивања филмова и других јавних манифестација за ученике у Школи и ван Школе брине о свом одељењу и помаже у одржавању реда и дисциплине,
- води поступак за утврђивање повреда радних дужности и учињених штета од стране ученика,
- стара се о одржавању реда и безбедности ученика свог одељења за време одвијања наставе и других облика образовно- васпитног рада,
- сарађује са родитељима ученика путем непосредних контаката и родитељских састанака на којима обавештава родитеље и стараоце о успеху ученика, изостанцима и понашању ученика.

Члан 20.

Помоћно-технички радници у Школи:

- сваког радног дана одржавају чистоћу школских просторија и дворишта,
- помажу у раду дежурном наставнику,
- дежурају на свом делу школске зграде и дворишта, према утврђеном распореду и сменама, и не удаљавају се са радног места без дозволе директора и секретара Школе,
- у сталној сарадњи са дежурним наставницима прате кретање страних лица и предузимају мере да се очува ред и мир, а посебно безбедност ученика, радника и имовина Школе.

IV Понашање родитеља ученика и трећих лица

Члан 21.

Родитељи, односно други законски заступници ученика и сва лица која долазе у Школу обавезни су да:

- поштују Правила и друге опште акте Школе;
- се према ученицима, запосленима и другим лицима која се затекну у школској згради или у школском дворишту понашају уљудно;
- у Школу долазе прикладно одевени (нису дозвољене мајице и хаљине без рукава, папуче, шортсеви, кратке сукње и хаљине, дозвољене су сукње и хаљине до изнад колена);
- се приликом уласка у Школу јаве или дежурном наставнику или чистачици која се налази на улазу ради евидентирања.

Члан 22.

Родитељ, односно други законски заступник ученика, поред обавеза које су заједничке за сва остала лица, дужан је:

- да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести Школу;
- да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;

- да на позив Школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником;
- да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње;
- да на позив органа Школе, психолога или наставника дође у Школу;
- да редовно измирује новчана дуговања према Школи;
- да редовно долази на родитељске састанке и да се интересује за учење и владање свог детета;
- да учествује у раду органа Школе чији је члан.

Родитељ, односно други законски заступник ученика, одговоран је:

- за редовно похађање наставе;
- за повреду забране из чл. 3 -5. ових Правила учињену од стране ученика;
- за теже повреде обавезе ученика наведене у члану 83. Закона.

V Завршне одредбе

Члан 23.

За спровођење ових Правила овлашћен је и одговоран директор Школе.

Члан 24.

Даном ступања на снагу Правила престају да важе Правила понашања заведена под бројем 01-209 од 13.04.2018. године.

Члан 25.

Правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник Школског одбора

Никола Радуновић

